КОНГРЕС

місцевих та регіональних влад Ради Європи

Донести демократію до наших міст і регіонів

The Congress
Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

50 років відстоювання принципів місцевої демократії

Конференція місцевих влад (попередник Конгресу) на чолі з Жаком Шабан-Дельма (Франція), зібралася на перше засідання 12 січня 1957 року у місті Страсбург. Відтак Конгрес став лідером процесу розбудови місцевої демократії на теренах Європи.

У 1975 році, на фоні зростання ролі регіональної політики країн-членів, формат Конференції було розширено: до місцевих влад долучилися регіональні. Так з'явилася Конференція місцевих та регіональних влад, яка об'єднала усі територіальні громади Європи.

Жак Шаба-Дельма (Франція), перший президент Конференції місцевих влад, 12 січня 1957 р.

Основоположний документ

Посилення місцевої демократії та визнання країнами-членами її значної ролі призвели до прийняття у 1985 році Європейської хартії місцевого самоврядування.

Новий етап після Віденського саміту

1994-ий рік був позначений новим кроком у напрямку розвитку місцевої та регіональної демократії: було створено Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи, який повністю замінив Конференцію.

Визнання на найвищому рівні

Під час Варшавського саміту 2005 року глави європейських держав та урядів визнали, що місцева та регіональна влада відіграє важливу роль у розбудові демократії на теренах Європи, і підкреслили провідну роль Конгресу в цьому процесі.

Розвиток нормативної бази

У 2009 році було розроблено Рамковий документ з регіональної демократії. Комітет міністрів Ради Європи рекомендував урядам країн-членів враховувати цей документ під час проведення політики та реформ. Конгрес доклав значних зусиль до поширення інформації про Європейську хартію місцевого самоврядування, яка об'єднує усі 47 країн-членів Ради Європи.

«Наскільки мені відомо, це перший випадок в історії демократії, коли представники місцевих влад були за згодою урядів запрошені висловити свою думку [...] щодо можливих умов їх залучення у новостворених інституціях»

Витяг із промови Жака Шабан-Дельма від 12 січня 1957 р.

Моніторинг місцевої демократії

Спостереження за виконанням положень Європейської хартії місцевого самоврядування країнами членами є головним завданням Конгресу.

Такий моніторинг допомагає підтримувати конструктивний політичний діалог з країнами-членами щодо аспектів місцевої та регіональної демократії. Конгрес регулярно проводить загальний моніторинг виконання положень Хартії кожною країною-членом; а також може спостерігати за виконанням окремих пунктів Хартії. За необхідністю Конгрес може також організовувати термінові візити з метою більш детального вивчення фактів та випадків, що викликають питання. Звіти, рекомендації та резолюції Конгресу надають урядам, парламентам, організаціям, виборним представникам та ЗМІ інформацію про стан місцевої та регіональної демократії в кожній окремій країні, а також продотримання положень Європейської хартії місцевого самоврядування.

Спостереження за місцевими та регіональними виборами та моніторинг виконання положень Європейської хартії місцевого самоврядування є пріоритетними напрямками діяльності Конгресу.

Спостереження за місцевими та регіональними виборами

Конгрес періодично виконує спостереження за місцевими та регіональними виборами, переважно у країнах-членах Ради Європи.

Спостереження за виборами, що охоплює передвиборну кампанію та власне вибори, сприяє встановленню співробітництва на високому рівні з представниками політичних партій та груп, виборчих комісій, громадських організацій та ЗМІ. Спостереження Конгресом за виборами проходять у співробітництві з Парламентською асамблеєю Ради Європи та Венеціанською комісією, через Раду з питань демократичних виборів, а також іншими міжнародними організаціями, наприклад, Бюро ОБСЄ з демократичних інституцій та прав людини (БДІПЛ). Комітет регіонів Європейського Союзу також бере участь у місіях спостереження за виборами, що організовуються Конгресом.

Пост-моніторинг та пост-спостереження

Після проведення моніторингу та спостереження за виборами, Конгрес також проводить пост-моніторингову діяльність з перевірки та забезпечення виконання його рекомендацій, та з цією метою підтримує постійний діалог з країнами-членами.

Партнерство і співробітництво

З метою зміцнення місцевої демократії Конгрес активно розвиває співробітництво та партнерство з країнами-членами та іншими інституційними органами та Європейськими асоціаціями. Конгрес пропонує низку заходів на місцях, спрямованих на виконання положень Європейської хартії місцевого самоврядування та рекомендацій Конгресу.

Конгрес організовує участь представників Албанії у Міжнародному муніципальному ярмарку в Хорватії в рамках NEXPO–2013.

На основі висновків моніторингу місцевої та регіональної демократії та спостережень за виборами, Конгрес рекомендує країнам-членам свою компетенцію та через своїх членів пропонує різноманітні заходи практичного та політичного характеру, зокрема:

- Оцінка національного законодавства та інституцій;
- Допомога у розробці законопроектів та політики;
- Обмін кращими практиками – між спеціалістами окремого рівня, інтерактивні семінари;
- Семінари з лідерства для обраних представників місцевих та регіональних влад.

У залежності від ситуації в окремій країні та потреб місцевої влади Конгрес може організувати тематичні заходи з наступних питань: завдання та обов'язки виборних представників; етика в політиці та в процесі прийняття рішень; залучення громадян; успішні виборчі кампанії (в рамках місцевих та регіональних виборів); консультації та діалог між центральною та регіональною владою; сприяння та обмін досвідом у дотриманні прав людини на місцевому рівні; процес децентралізації; транскордонне співробітництво.

Внесок у плани дій

Проекти Конгресу – це складова компоненту з розвитку демократії та планів дій Ради Європи для країн-членів.

Конгрес вже впроваджує програми в Албанії, Вірменії та Україні. Обговорюються проекти в інших країнах-членах.

Конгрес також бере активну участь у реалізації політики сусідства Ради Європи. Ця політика покликана забезпечити підтримку територіальних та законодавчих реформ у сусідніх країнах, зокрема, Морокко й Тунісі

Співробітництво із Європейським Союзом

У 2005 році Конгрес та Комітет регіонів підписали угоду про співробітництво, спрямовану на «сприяння розвитку місцевої та регіональної демократії, децентралізації та самоврядування в Європі та (гарантуванню) поваги до встановлених місцевих та регіональних компетенцій національними та Європейськими органами». У 2009 році угоду було доповнено додатковими пунктами, що формалізують сфери та методи співробітництва між двома інституціями.

Мережі співробітництва та центри діяльності

Конгрес також підтримує розвиток ефективного врядування та залучення громадян шляхом підтримки асоціацій місцевих органів влади у тісному співробітництві з Європейськими інституціями, зокрема: Асамблеєю європейських регіонів (AER) і Радою європейських муніципалітетів та регіонів (CEMR), та підтримує створення асоціацій місцевих влад, наприклад: Мережу асоціацій місцевих влад південно-східної Європи (NALAS), Асоціацію органів місцевої демократії (ALDA) та Європейську мережу тренерських організацій для місцевих та регіональних влад (ENTO).

Загальноєвропейська асамблея територіальних влад

Конгрес є представником місцевих та регіональних влад 47 країн-членів Ради Європи.

Це єдиний європейський орган, уповноважений здійснювати моніторинг місцевої та регіональної демократії та розвитку місцевого та регіонального самоврядування по всій Європі. Як представник європейських муніципалітетів та регіонів, Конгрес працює над розвитком місцевої демократії, надаючи консультації та підтримку політичному діалогу між урядами країн і місцевими та регіональними владами шляхом співробітництва з Комітетом Міністрів Ради Європи.

Досягнення Конгресу

За період свого існування Конгрес долучався до роботи над низкою міжнародних договорів, включаючи Європейську хартію місцевого самоврядування, яка стала визначним стандартом міжнародного договору в цій сфері діяльності.

Після прийняття Хартії країнами-членами у 1985 році Міністри, відповідальні за місцеве та регіональне врядування, затвердили у 2009 році у м. Утрехт (Нідерланди) Рамкова рекомендація Ради Європи про регіональну демократію. Цей документ складається з принципів, на яких базується діяльність Конгресу в рамках моніторингу місцевої демократії. Конгрес у довгостроковому періоді планує розробити цей документ у більш вагомий інструмент, який буде регіональним аналогом Європейської Хартії місцевої демократії.

Іншими правовими інструментами в сфері місцевої та регіональної демократії є:

Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництва між територіальними общинами або владами (1980 р.)

Європейська Конвенція про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні (1992 р.);

Європейська хартія регіональних мов або мов меншин (1992 р.);

Європейська хартія міст (1992 р.) та **Європейська хартія міст II**; Маніфест нової урбаністики (2008 р.);

Європейська хартія участі молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівні (1992 р.) та переглянута редакція Хартії (2003 р.);

Європейська ландшафтна конвенція (2000 р.).

Європейська хартія місцевого самоврядування

Європейська хартія місцевого самоврядування визначає загальні стандарти захисту та ствердження прав і свобод місцевої влади та зобов'язує її сторони дотримуватися ряду умов, принципів та практик у цій сфері. Хартія була відкрита для підписання у 1985 році і набрала чинності у 1988 році. Її ратифікували усі 47 країн-членів Ради Європи. У 2009 було прийнято Додатковий Протокол про право місцевого самоврядування брати участь у справах місцевих органів влади, як доповнення до основного тексту Європейської Хартії місцевого самоврядування. Відкритий для підписання 16 листопада 2009 року, Додаток набув чинності 1 червня 2012 року. Головною метою документу є надання кожній особі право брати участь в роботі органів місцевої влади у визначених Хартією сферах. Додаток цим віддзеркалює преамбулу Хартії, яка визнає, що права громадян на участь у процесах врядування є частиною демократичних принципів, яких дотримуються усі країни-члени Ради Європи.

Один Конгрес та дві палати для 200 тисяч громад

Конгрес складається з двох Палат: Палата місцевих влад та Палата регіонів. До складу Конгресу входить 324 постійних членів та 324 заступників, які призначаються строком на 4 роки і представляють понад 200 тисяч органів місцевих та регіональних влад 47 країн-членів Ради Європи.

648 місцевих та регіональних представників зустрілися на пленарному засіданні у Страсбурзі (Франція).

Національні Делегації країн-членівдо Конгресу складаються з представників місцевих та регіональних влад від усіх 47 країн-членів Ради Європи. Члени делегації є або напряму обраними представниками та мають мандат виборців в місцевих або регіональних органах влади; або несуть політичну відповідальність перед напряму обраними радами. Представники та заступники входять до національних делегацій та політичних груп, а також є членами однієї з двох Палат: місцевих влад та регіонів. Конгрес обирає свого Президента з членів по черзі з кожної з Палат Конгресу строком на два роки.

Двічі на рік Конгрес збирається на дві пленарні сесії – весною та восени. Під час сесій проводяться тематичні обговорення, розглядаються проекти звітів та приймаються рекомендації та резолюції. Делегації з інших Європейських організацій, а також делегати від країн, що не є членами Ради Європи, також запрошуються до участі у засіданнях Конгресу в якості спостерігачів.

Три комітети – три пріоритетні напрямки роботи Конгресу

Діяльність Конгресу організовується через три комітети: Моніторинговий комітет, Комітет з питань врядування та Комітет з поточної діяльності.

Комітет з питань дотримання обов'язків та зобов'язань країнами-членами Європейської хартії місцевого самоврядування (Моніторинговий комітет) відповідальний, зокрема, за моніторинг виконання положень Хартії, а також за розвиток самоврядування в Європі, підготовку звітів про стан місцевої демократії в Європі, а також моніторинг окремих питань, що пов'язані з місцевою та регіональною демократією в країнах-членах;

Комітет з питань врядування відповідає за виконання статутних завдань Конгресу у сфері врядування, публічних фінансів, транскордонного та міжрегіонального співробітництва, електронної демократії, залучення громадян, та співробітництва з міжурядовими організаціями;

Комітет з поточної діяльності відповідає за дослідження ролі місцевих та регіональних влад в контексті основних викликів нашого суспільства та підготовку тематичних матеріалів з питань соціальної злагодженості, освіти, міжкультурного діалогу, молоді, інтеграції мігрантів, захисту дітей, боротьби з соціальним виключенням в контексті основоположних цінностей Ради Європи.

Конгрес також заснував *Статутний форум*, який складається з голів національних делегацій та 17 членів Бюро, що діють від імені Конгресу у міжсесійний період.

Залучення молоді – один із пріоритетних напрямків діяльності Конгресу

Чесне представництво

Склад кожної делегації Конгресу формується з урахуванням принципів чесного політичного, географічного та гендерного представництва. За новим уставом Конгресу (2008 р.) мінімум 30% місць у складі кожної делегації мають віддаватися особам тієї статі, яка представлена найменше.

В Конгресі існує чотири політичні групи:

Група Європейської народної партії у Конгресі – Християнські демократи (EPP/CD);

Соціалістична група (SOC);

Група незалежних та ліберальних демократів (ILDG);

Група європейських консерваторів та реформістів (ECR).

Факти та цифри

50 років місцевої та регіональної

1957: Перша конференція місцевих влад

1985: Прийняття Європейської хартії місцевого самоврядування

1990: Перший звіт про результати спостереження за виборами

1993: Створення першої Агенції місцевої демократії

1994: Постійна конференція перетворюється на Конгрес місцевих та регіональних влад Європи

1995: Перший звіт за результатами моніторингу місцевої демократії

2005: Угода про співробітництво з Комітетом регіонів Європейського Союзу

2009: Оновлена угода про співробітництво з Комітетом регіонів Європейського Союзу

2010 – 2012: Реформа структури, адміністративних правил та процедур Конгресу

648 виборних представників

47 національних делегацій

200 000 територіальних громад

50 звітів, резолюцій та рекомендацій щороку

Перелік країн-членів та кількість представників

Австрія (6)
Азербайджан (6)
Албанія (4)
Андорра (2)
Бельгія (7)
Боснія та Герцеговина (5)
Болгарія (6)
Вірменія (4)
Грузія (5)
Греція (7)
Данія (5)
Естонія (3)
Ісландія (3)
Іспанія (12)
Ірландія (4)
Італія (18)
Кіпр (3)
Латвія (3)
Ліхтенштейн (2)
Литва (4)
Люксембург (3)
Мальта (3)
Македонія (3)
Молдова (5)
Монако (2)
Німеччина (18)
Нідерланди (7)
Норвегія (5)
Польща (12)
Португалія (7)
Румунія (10)
Російська Федерація (18)
Сан Маріно (2)
Сербія (7)
Словаччина (5)
Словенія (3)
Сполучене Королівство (18)
Туреччина (18)
Угорщина (7)
Україна (12)
Фінляндія (5)
Франція (18)
Хорватія (5)
Чехія (7)
Чорногорія (3)
Швеція (6)
Швейцарія (6)

КОНТАКТИ

Секретаріат Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи

Avenue de l'Europe - F-67075 Strasbourg Cedex - France

Tel. : +33 (0)3 88 41 21 10
Fax : +33 (0)3 88 41 37 47

congress.web@coe.int
www.coe.int/congress

PREV5018915

Publication: July 2015 / Editing: Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe
Photos: Council of Europe

UKR